

7. N. 7.

DISSERTATIO PHILOLOGICA;

Verba Davidis

PS. XXXVII.

V. 25.

Considerans,

Quam,

*Annuente Ampliff. Fac. Pbil. in Reg. ad
Auram Academia,*

PRÆSIDE

HENRICO HASSEL,

Eloq. Prof. Reg. & Ord.

Pro GRADU Magisterii

Publice ventilandam proponit

DANIEL BRANNIUS

Sudermannus.

Ad d. 22. Sept MDCCXXXIX.

loco horisque a. m. solitis.

ABOÆ, exc. Joh. Kiempe, R. Ac. Typ.

Max. Reverendo & Amplissimo Viro,

M. THOMÆ CARELIO

Diececeseos Strengnesensis Archipræ-
posito longe meritissimo templi Ca-
thedralis Antistiti gravissimo, Consi-
storii Adessori primario,
MÆCENATI OPTIMO.

Admod. Reverendo & Clarissimo Viro,

Dn. SAMUELI AURELIO,

Pastori in Gåsinge & Dillnäs / longe
dignissimo, adjacentis contractus
Præposito vigilantissimo,
Patrono optimo.

Plur. Reverendo & Clarissimo Viro,

Dn. LAURENTIO THAVENIO,

Pastori in Geyt meritissimo, ut con-
sanguineo, ita Patrono & Nutritio
propensissimo; omni animi venera-
tione semper prosequendo.

Plur. Reverendo

Dno OLAO

**Sacellano in Järna meritissimo, A-
pie suspi-**

Admodum Reverendis & Præclarissimis
Dominis,
PRÆPOSITIS & MAGISTRIS,
Regii Gymnasii Strengnensensis,
Lectoribus,
Dignissimis,
Consistorii Adsefforibus æquissimis,
Patronis ac Promotoribus
Omni animi veneratione semper
colendis.

Plur. Reverendo & Clarissimo Viro,
Mag. JOHANNI FORSMAN,
Pastori in L. Mäddlösa & Sleen meri-
tissimo, Avunculi loco, ob paterna
prorius a teneris præstita beneficia
sincero animo colendo.

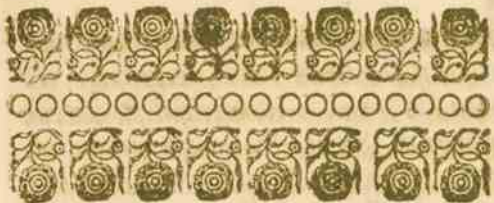
& Doctissimo,
FABRELIO,
vunculi loco ob plurima beneficia
ciendo.

Tenuem hunc laborem, mentis mee devotissima apud Vos Mecenates Optimi volui esse interpretem; qui, si auctoris desiderium expleret, nil nisi grates & perpetua loqueretur obsequia. Huic vero, licet admodum exiguae, officiorum, Vobis Patroni, debitorum particula quum me impari agnoscam, patiamini, humillime rogo, ut singularem, quam vel instituendo, vel alendo, vel alia beneficia conferendo, erga me declarastis benivolentiam silentis predicem, id est, pio animi adfectu perpetim colam venererque. Sint etiam, pari animi veneratione precor, fortunae mee, ut huc usque ita in posterum Vobis commendate. Commendabit Vestras, ardentissimis ad Deum suspitiis

Max. Rev. Ampl. Admod. Plur. Reverendorum Nominum Vestrorum

Cultor humillimus

DANIEL BRANNIUS.

F. D.

§. I.

Nemo est, qui non veneretur, saltem venerari debeat insignem, quam in sacris literis enucleandis vitæ & operæ partem posuere viri magni & eruditi, theologi juxta ac philologi: illos tamen rem omnem non ita absolvere potuisse, quin adhuc plurima & dubia & obscura reliquerint, conditionem sortis humanæ consideranti non mirum videbitur. Nec dissimulare possumus, horum plurimos, rem pio quidem zelo

zelo aggressos, rationem tamen
 accentuationis vel ignorantes
 prorsus, vel insuper habentes,
 mentem Sicut Si quibusdam in
 locis parum assecutos fuisse, Hinc
 etiam factum existimamus, quod
 & illa, quæ nos speciminis loco
 interpretanda sumus verba,
 a plurimis minus genuine trans-
 lata sint. Habent ex fonte he-
 bræo ita: בער היותי עם זקנתו
 ולא ראיתי צדוק בעוב חרעי מבקש
 לה Paraphrasis Chald. S. Tar-
 gum in hunc modum interpre-
 tatur: שלי היות ברם סיבור
 לא חמיה צדוקא שביקא יכנוי
 i. e. תבעה לחמא מהו סיבור
 Puer fui, nunc autem senui, &
 non vidi justum derelictum, nec
 filios ejus quærentes panem præ
 inopia. LXX. interpretes ita:
 Νεώτερος ἐγενόμην, καὶ γὰρ ἐγήρασα, καὶ
 οὐκ εἶδον δίκαιον ἐγκαταλειμμένον, οὐδὲ τὸ
 σπέρμα αὐτοῦ, ζητῶν ἄρτους. In versio-
 ne

ne vulgata ita leguntur: Junior
fui, etenim contenui, & non vi-
di justum derelictum, nec semen
ejus quærens panem. Gall. J' ai
esté jeune & si ai atteint vieilles-
se, mais je n' ai point veu le
juste abandonné ni sa posterité
mendiant son pain. Svec. Jag
hafwer ung varit / och är gam-
mal worden / och hafwer ännu
aldrig sedt then rättfärdiga förlä-
ten / eller hans såd efter bröd gå.

Quæ nostra hac de re sit sen-
tentia breviter in sequentibus in-
dicare conabimur.

§. II.

IN antecessum notandum est,
tractum sive ditionem vo-
cum non mediatam heic, sed
immediatam esse: adhibet enim
dominus:; illuc cum soph pa-
tuk in primis sub-distinctivum
suum minorem "rbhiam gere-
schatum, mox autem majorem

4
atnachum. Erit jam nobis quæ-
stio, num subdistinctivus in di-
tione duarum vocum distinguen-
di aliquam obtineat vim? non
negare potest Pfeif. (x) omnem
accentum regium sive dominum,
semper & ubique distinguere &
ordinarie vocem affectam, a se-
quente ratione sensus distinctam
esse; extraordinarie tamen quan-
doque pro ministro venire, &
tum non quidem ordinaria sua
distingvendi potestate pollere,
sensum tamen *sup. alinwreg* sup-
peditare, vel importare NB. ta-
citam quæstionem, sive *αποσιώ-
μιαι*. Quod ipsum exempla in
libris non non pauca compro-
bant. Hinc nec dubitavit Joa.
Frankius in accentuationis do-
ctrina excellens, asserere, “ in
secunda a, voce, silluco mac-
caphato aut non laborante, ma-
ximam in metricis efficere di-
stin-

distinctionem. (b) Ex hisce inferre nobis licere putamus majorem vi accentus .“ In voce וְיָרִיז esse distinctionem. Silluc enim est maccaphatus, adeoque voces וְיָרִיז וְיָרִיז pro una censenda (c) & ita nec יָ, laborans.

(a) de acc. Heb. p. 5. §. 4. (b) in Tab. Syn. dia. Sac. (c) Rein. gr. H. & Cb. p. 112.

§. III.

Observata hac notabili ad vocem וְיָרִיז accentuum officio facta retardatione clarius detegitur ἀποσπασμός, sensum nisi vel ex antecedentibus vel ex consequentibus suppleatur, mutilum omnino redditura. Accersendum autem esse supplementum ex parte propositionis antecedente, י cop. ostendit, in qua non suppetit alia, cui vocabulum וְיָרִיז respondeat vox, quam participium וְיָרִיז verbi וְיָרִיז, & ita demum sensus sic

fic integer exponitur: בער הייתי
 וקנתי ולא ראיתי צדיק בעזב
 ולא ראיתי זרעו בעזב אשר מבקש
 הוה לחי:

Ordinem connexionis hebraicæ nec hac ipsa supplendi ratione inverti Vasm. de Id. Synt. hebr. §. 10. p. 288. docet. In colligendis exemplis in quibus eadem hæc interpretandi obtineat ratio otium nobis fecere Polus in Syn. Crit. ad hl. Titelmannus, Geierus, præcipue autem Glassius Gram. Sacr. Lib. 4. Tr. 2. Obs. 8. 9. Nobis adduxisse sufficiat Ps. 45. 4. qvî locus pro re nostra ita militat, ut vel acutissimis reclamantium resistere videatur telis. Similis ibi per omnia accentuationis consecutio: sensum vix erues, nisi verbum ex atnachi revocaveris ditione: vis tandem & efficacia, sole meridiano patentior est. Minus itaque

accurate illi, ut putamus hæc
verba interpretati sunt, qui di-
cunt Davidem heic negare, se
unquam vidisse semen iusti quæ-
rere panem.

§. IV.

CUM itaque locum nostrum
pro viriliter ex indole lin-
guæ sanctioris explicavimus, re-
stat ut argumenta a re ipsa pe-
tita, quæ robur aliquod opinio-
ni nostræ addere queant, paucis
attingamus. Scopum Davidi in
Psalmo præsentī hunc præfixum
esse, ut occurrat variis istis, quæ
pios, de paterna Dei clementia
lubinde vexare solent dubiis, at-
tento lectori ad oculum patet.
Hi enim ubi viderint se proge-
niemque suam inopia ut pluri-
mum & contemptu laborare, ma-
jorem autem partem hominum
divitiis bonisque temporalibus
affluere, consilia Dei salutem i-
plo.

plorum serio intendentia, propter adjacentem adhuc carnis infirmitatem sæpe non ex æquo interpretantur, unde in diffidentiam facile præcipites agi possent, nisi illo erigerentur solatio, quod licet vel maxime panem quærerent, aliquando tamen, ubi Deo ita visum fuerit, quantum ad vitæ hujus necessariam sustentationem faciat, adepturos fore, vel sin minus, illos nihilominus posse de gratiosa Dei præsentia & spiritualium bonorum possessione certiores esse. Quod omne solatium statim evanesceret, si diceret se nunquam vidisse sēmen justorum quærere ab aliis panem. Præterea si negaret David se hoc unquam vidisse, nec alia ulla ratione expertum fuisse (nam & hanc verbum מִן־אֲחֵרִים obtinere, significationem, ex Ps. 34. 9. constat) certe

te in aperta fide fide testimonia
 impingeret. Num ne ipsemet
 panem quærere cogeretur 1.
 Sam. 21. & C. 25: Quid censendum
 de Patriarchis & Israelitis in Æ-
 gypto, Gen. 42? Quid de Elia
 1. Reg. 17. 10, & de vidua 2. Reg.
 4? Quid de plurimis & V:is &
 N:i T: locis, in quibus mandatur
 beneficentia in pauperes? (d) in-
 utilibus certe, nisi tuissent in quos
 exerceri potuisset. Huc & illud fa-
 cit. quod si regius psaltes asse~~x~~reret
 nulla adhibita limitatione, (limita-
 tiones enim conjecturis multo-
 rum interpretum huc afferuntur),
 semen iusti nunquam panem quæ-
 rere, idque eapropter uti vulgo
 dicitur, quod parentes libenter
 vel mutuo dederint, vel opibus
 suis pauperibus in auxilium ve-
 nerint, pronum exinde foret
 concludere, præmia vitæ piæ &
 honestæ, parentibus benevolis
 divi.

divinæ bonitatis affectu promissa,
 in liberos piorum vel peſtimos
 derivari, Deo ad horum vi-
 tam moresque nihil attendente.
 Ultimum & hoc addimus:
 Per integrum psalmum occupa-
 tus est David in describendis im-
 piorum in hac vita prosperitati-
 bus v. 7. 16, 20, 34, æternis
 vero & spiritualibus pœnis. v.
 9. 10. 15. 17. 22. 28. 37. &c.
 piorum contra afflictionibus, quæ
 consistunt vel in persecutionibus
 v. 1. 12. 14, vel in defectu pa-
 nis quotidiani v. 4. אֵין לִי לֶחֶם i.
 e. explicante Augustino: Etiam si
 terra in qua habitas, minus fru-
 ctum suum ad vitæ tuæ neces-
 situdinem proferret, & variæ i-
 bidem oriantur anxietates, ma-
 neas tamen illamque cole, & v.
 19. Non negat quin fames quo-
 que ad pios pertingere possit un-
 de eosdem vocat אֵין לִי לֶחֶם, אֵין לִי לֶחֶם
אֵין לִי לֶחֶם

— וְהָאֵלֹהִים. atque horum consolationes v. 3. 4. 5. Spirituales præcipue v. 6. 9. 11. NB. 18. 22. &c. proponit. Hinc non conveniens videtur concordi oraculorum divinorum consensui, jam piorum in externis miseriam, mox autem suamnam profiteri felicitatem.

(d) *Es. 58. Gal. 6.*

§. V.

IN conciliandis, a tradita jam explicatione dissentientium opinionibus breviores erimus. Versiones plerasque contrarias esse, interpungendi ratio, in illis quidem, quæ videre licuit exemplaribus, ostendit. Minutias tamen hic non confectamur; neque moramur quas in explicando difficillimo hoc loco passim vides conjecturas. Sufficiet argumenta quædam majoris ponderis tetigisse. Objicitur: 1. Quærere panem

panem & tamen non esse derelictum non bene videtur cohærere; sequitur miseria derelictionem, quæ autem major mendicitate miseria? Rsp. Evanelcet hæc difficultas si observetur distinctio inter desertionem & afflictionem; a casibus enim afflictionum transitoriis ad omnimodam desertionem arguere non licet, monente Geiero. Promisit Deus Jacobo se eum non deserturum Gen. 28. 15, 20, qui tamen & victum & amictum quærebat c. 42. v. 1. sqq. Nec est, quod miseros statim omnes putemus mendicantes. Impiorum hoc est, qui paupertatis miseriam exinde merentur, quod tantum non habeant, quantum voluptatibus illorum sufficiat, & quod in illis agendis, quæ male sana libido svadet, ex defectu abundantiorum opum obstacula undique se

se offerant. (f) 2. Promittuntur
 piis bona temporalia v. 9. י ק י
 יתן ייחוד המלך מן שמי יתן it. v. 29.
 SuffICIENTER ad hæc Brentius in
 h. l. Impletur, inquit, hoc in piis
 juxta rationem regni Christi,
 quod uti non est de hoc mun-
 do, ita nec terra piorum est de
 hoc mundo. Vid. Phil. 3. v 20. &
 paucis interjectis: Etsi enim vel
 unum saltem vestigium pedis in
 terra possident, tamen quia pos-
 sident per fidem filium Dei, qui
 est exaltatus ad dextram Dei,
 & est dominus cœli ac terræ,
 idcirco sunt & ipsi per filium
 Dei possesores cœli & terræ. 3.
 Expressius adhuc promissiones
 divinæ piis factæ, benedictionem
 in temporalibus felicitatemque
 inde promanantem includunt
 Exod. 20. 12. Nec æquum foret
 tot homines, quos divitiis afflu-
 ere videmus, impios pronuntia-
 re,

re, ubi præsertim vitæ morumque integritatem non spernendis probant documentis. Sed respondemus: uti neutiquam ex hoc loco negare volumus, quin piis etiam aliquando bona terrena obtingant, ita paupertatem signum quandoque scelestæ ac dissolutæ esse vitæ non inviti agnoscimus: sciendum tamen (α) promissiones divinas non sine exceptione crucis esse intelligendas. (β) Caute præterea in judicio de integritate in vita moribusque hominum ferendo incedendum est; sæpe enim hypocritæ maximi, pro piis & virtute deditis habentur. Unde nec David sine causa v. 7. h. ps. de מְדַמְּנֵי נַפְשׁוֹ וְלֹא יִשְׁכַּח loquitur. (γ) Felicitas in bonorum temporalium possessione non tanta est, quanta primo intuitu apparet; nam ut varias, quæ animos fortunato-

nato-

natorum plerumque torquent anxietates, suspiciones, & quæ cetera sunt, taceamus, ita & hoc sibi peculiare habet anima nostra, quod mundanis neutiquam satiari possit bonis, sed ad quemcunque felicitatis externæ perverit gradum, semper tamen majora aspirabit. Summa autem dicendorum hac de re, huc redit: Si rem ad œconomiam regni gratiæ metiamur, inveniemus adversa quævis ac varia calamitatum genera, quibus homines pii aliquando tantum non obruuntur, in hoc omnino bonorum habere rationem, quod ad æternam istorum salutem promovendam sint comparata. v. i. Rom. 8. 28. Act. 14. 22. 1. Cor. 13. c. 2: 6. 7. Ebr. 12. 6. 7. (g). Faxit Deus ut nostra in hac vita contenti sorte ad superna omni anhelemus nilu!

(e) *Henr. Mich. ad b.!* (f) *Bud. Tb. D. p. m. 288.*

